

Tutkimus

Paksusuolen tähystyksellä tutkitaan paksusuolen sairauksia. Tutkimuksella on tarkoitus tutkia koko paksusuoli, aina peräaukosta ohutsuoleen. Tähystys tehdään taipuisalla ja ohuehkolla tähystimellä, joka viedään peräaukosta paksusuoleen. Tutkimuksen yhteydessä suolistoon laitettava ilma/tähystimen aiheuttama venytys voi aiheuttaa jonkin verran ohimenevää kipua ja turvotusta. Yleensä vaivat ovat siedettäviä. Kipuun/jännitykseen voi saada tarvittaessa lääkitystä. Jos saat suolen sisäistä esilääkitystä, tutkimuksen jälkeen sinua tarkkaillaan yleensä poliklinikalla noin tunnin ajan. Lääkityksen jälkeen autoa ei saa ajaa tutkimuspäivänä, joten saattajan mukanaolo on suotavaa. Lääkäri kirjoittaa tarvittaessa sairauslomaa tutkimuspäivästä lähtien. Tutkimukseen varataan aikaa noin 1-3 h aikaa.

Tähystykseen valmistautuminen

Suoliston hyvä tyhjeneminen on onnistuneen ja luotettavan tutkimuksen edellytys.

Lääkkeet

Rautalääkitys lopetetaan viikkoa ennen tähystystä. Säännöllisessä käytössä olevat lääkkeet, kuten verenpaine ja sydänlääkkeet voidaan ottaa normaalisti. Diabetes ja verenhennuslääkkeen (mm. Marevan, Klexane tai Plavix-lääke) otosta on sovittava erikseen oman lääkärin kanssa. Jos sairastat tai epäilet sairastavasi tarttuvaa tautia, ilmoita siitä henkilökunnalle ennen tutkimusta. Jos sinulla on taipumusta ummetukseen, kannattaa aloittaa siihen tarkoitettu lääkitys, jo ennen tyhjennystä (esim. Movicol, Levolac tms). Saat tarkemmat ohjeet hoitavasta tutkimusyksiköstä tai apteekista

Ravinto

Edeltävän viikon aikana:

Ei saa syödä mitään siemeniä sisältäviä ruoka-aineita, kuten hedelmiä, marjoja (esim. mansikka, puolukka, vadelma, mustikka, viinimarja, kiivi, viinirypäleet, päärynä), vihanneksia (kurkku, tomaatti) tai leipää, jossa näkyviä siemeniä. Perunaa, riisiä, pastaa, kalaa, kanaa ja lihaa voi syödä normaalisti. Ruokavaliota kannattaa keventää pari päivää ennen toimenpidettä.

Tutkimusta edeltävinä päivinä:

Saa syödä vain helposti sulavia ruokia esim. sosekeittoja ja siemenettömiä mehukeittoja. Nesteitä saa juoda vapaasti esim. lihalientä, kasvislientä, kirkkaita mehuja, siemenettömiä mehukeittoja, teetä, kahvia ja vettä sekä kivennäisvettä/virvoitusjuomia. Maitotuotteita tulee kuitenkin välttää. Runsas nesteiden nauttiminen on eduksi suolen tyhjenemiselle.

Suolen tyhjennys ja tyhjennysaineet

Ennen tutkimusta tulee suoli tyhjentää. Mikäli tyhjennystä ei kykene suorittamaan kotona, se voidaan suorittaa sairaalassa. Saat tarkemman ohjeen tyhjennyksestä tutkimuksen tekevältä taholta.

Tyhjennysaineita:

Ei tarvitse juoda muita nesteitä:
Colonsteril® 3–6 litraa
VistaPrep® 3–4 litraa

Tyhjennysaineen lisäksi runsaasti muita kirkkaita nesteitä tarvitaan seuraavissa tyhjennysaineissa:

Moviprep®, 2 litraa tyhjennysainetta
PLENVU®, 1 annospussi 500ml vettä + 2 annospussia 500ml vettä
Phosphoral®, 2 x pullo ½ lasilliseen vettä
Picoprep®, 2 pussia lasilliseen vettä
Citrafleet®, 2 pussia lasilliseen vettä
Muita kirkkaita nesteitä ovat esim. lihalientä, kasvislientä, kirkkaita mehuja, siemenettä mehukeittoja teetä, kahvia ja vettä sekä kivennäisvettä/virvoitusjuomia. Maitotuotteita tulee kuitenkin välttää.

Jos tutkimus tehdään aamupäivällä, tyhjennysaineen juominen aloitetaan yleensä edellisen päivän iltapäivällä. Tämä mahdollistaa, ettei tyhjennys kestä kovin myöhään. Jos tutkimus on iltapäivällä, tyhjennysainetta voidaan juoda edellisenä iltana ja tutkimusaamuna.

Suolisto alkaa tyhjäntyä noin 1-3 h tyhjennysaineen juomisen jälkeen. Jos suoli ei ole toiminut juotuaasi 2 litraa tyhjennysainetta tai muita nesteitä, pidä taukoa, liiku ja jatka juomista vasta, kun suoli on toiminut. Pidä tauko myös, jos alat tuntea pahoinvointia tai vatsakipua. Tyhjennyksen aikana voit tuntea vilunväreitä.

Tutkimusta ennen käytettävä tyhjennysaine tulisi saada maksutta.

Tutkimuksen suorittaminen

Tutkimus aloitetaan yleensä tähystettävän maatessa vasemmalla kyljellä, mutta asentoa vaihdetaan tarpeen mukaan. Tutkimuksen alussa lääkäri liukastaa peräsuolta geelipuudutteella. Taipuisa tähystin viedään peräaukon kautta paksusuoleen. Tutkimuksessa otetaan koepaloja suoliston limakalvoilta, joten suolesta voi tulla hieman verta tutkimuspäivänä. Näytteenotto on kivutonta, mutta näkyvyyden parantamiseksi suoleen laitettava ilma tai tähystimen aiheuttama venytys saattaa aiheuttaa tuntemuksia. Tähystystutkimus kestää puolesta tunnista tuntiin.

Tähystyksen jälkeen

Jos olet saanut esilääkitystä, sinua seurataan tutkimuksen jälkeen jonkin aikaa noin ½–1 h. Tutkimuksen jälkeen saa syödä ja juoda normaalisti. Suoleen jäänyt ilma saattaa aiheuttaa turvotusta, mutta vaiva menee yleensä nopeasti ohi. Liikunta nopeuttaa tutkimuksen yhteydessä laitettun ilman poistumista suolesta.

Kysy lisäohjeet omasta tutkimusyksiköstä.